Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp	'Mandaatbesluit mer-beoordelingsbesluit Lingewaard 2024
Portefeuillehouder	M.J.A. van den Bos
Zaaknummer collegevoorstel	ZS-952332

Beslispunten

‘Het ‘Mandaatbesluit mer-beoordelingsbesluit Lingewaard 2024’ vast te stellen.

Inleiding

Een mer-beoordelingsbesluit is een besluit van het bevoegd gezag waarin wordt beoordeeld of bij de voorbereiding van het besluit voor de betreffende activiteit, vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapport moet worden gemaakt.

De wetgeving rond de milieueffectrapportage (mer) is met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 aangepast. De mer-regeling is te vinden in afdeling 16.4 Omgevingswet en in hoofdstuk 11 en bijlage V van het Omgevingsbesluit. Onder de oude wetgeving (Wet milieubeheer) was het college (als voorbereidend bestuursorgaan) bevoegd om o.a. voor een bestemmingsplan een mer-beoordelingsbesluit te nemen. Onder de Omgevingswet is dit aangepast. Alleen het bevoegd gezag dat gaat over de vaststelling van het besluit dat nodig voor het betreffende plan of project, mag een mer-beoordelingsbesluit hierover nemen. Het is mogelijk om deze bevoegdheid te mandateren aan het college, indien de gemeenteraad bevoegd is voor het vaststellen van het besluit. Zie de artikelen 16.36, vijfde lid en 16.43, tweede lid Omgevingswet, artikel 11.11, eerste lid Omgevingsbesluit.
Als de omgevingsvergunning het mer-beoordelingsplichtige besluit is, dan is het college het bevoegd gezag. Op 7 november 2023 is door het college een mandaatbesluit genomen om de bevoegdheid aan de Omgevingsdienst te mandateren om te beslissen op aanvragen omgevingsvergunning. Hierbij is heel hoofdstuk 16 van de Omgevingswet als grondslag benoemd. Hieronder valt ook het nemen van een mer-beoordelingsbeslissing.

Beoogd effect

Het college krijgt de bevoegdheid om namens de raad als bevoegd gezag een project- of planmer-beoordeling te doen om onnodige vertraging in het planproces te voorkomen.

Argumenten

1.1. Het college onder de oude wetgeving ook bevoegd gezag was om een mer-beoordelingsbesluit te nemen

De procedure voor het vaststellen van een bestemmingsplan ging als volgt. Het college voerde de voorbereidende handelingen uit. Het college was hiertoe bevoegd op grond van artikel 160 van de Gemeentewet. Dit hield in dat het college het besluit nam om het ontwerpbestemmingsplan vrij te geven voor de terinzagelegging en tegelijkertijd – indien nodig – een mer-beoordelingsbesluit nam. De gemeenteraad ging uiteindelijk over de vaststelling van het bestemmingsplan. Onder het oude recht stonden de bepalingen over de mer in de Wet milieubeheer. In deze wet stond dat onder ‘bevoegd gezag’ voor het mer-beoordelingsbesluit ook het voorbereidend bestuursorgaan moet worden verstaan. De Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State achtte deze bepaling essentieel om te accepteren dat het college, als voorbereidend bestuursorgaan, bevoegd was om een mer-beoordelingsbesluit te nemen voor een bestemmingsplan.

1.2.Onder de Omgevingswet een mandaatbesluit nodig is om vertraging in het planproces te voorkomen
Uit artikel 16.43, tweede lid en artikel 16.36, vijfde lid van de Omgevingswet volgt dat het bevoegd gezag beoordeelt of sprake is van aanzienlijke milieueffecten die verplichten tot het opstellen van een mer. Onder bevoegd gezag moet worden verstaan het orgaan dat het mer-beoordelingsplichtige besluit neemt. Bij omgevingsplannen is dit in beginsel de gemeenteraad. Zoals aangegeven kent de Omgevingswet niet een met artikel 7.1, vierde lid van de Wet milieubeheer vergelijkbaar artikel. Als de raad dus het bevoegde gezag is om het mer-beoordelingsplichtige besluit te nemen, dan is de raad ook bevoegd tot het nemen van een mer-beoordelingsbesluit. En het college dus niet.

In de Memorie van Toelichting bij de Omgevingswet wordt ook expliciet aangegeven dat het overdragen van de bevoegdheid tot het nemen van een mer-beoordelingsbesluit in het geval een ander bestuursorgaan dan het “bevoegd gezag” verantwoordelijk is voor de voorbereiding van het besluit, dat moet worden geregeld via mandaat. Afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) geeft hiertoe de mogelijkheid. Bij mandaat is het college bevoegd om in naam van de gemeenteraad een mer -beoordelingsbesluit te nemen (artikel 10:1 van de Awb). Er vindt, in tegenstelling tot delegatie, geen verschuiving van bevoegdheid van de gemeenteraad naar het college plaats.

1.3 Een van de doelen van de Omgevingswet is het vereenvoudigen, versnellen en beter laten verlopen van besluitvorming.
Mandatering van het mer-beoordelingsbesluit past in deze doelstelling.

De procedure tot wijziging van het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan) is niet veranderd onder de Omgevingswet. De gemeenteraad stelt de wijziging van het omgevingsplan vast. Het college is nog steeds bevoegd om de ontwerpwijziging ter inzage te leggen. Maar moet dus in voorkomend geval een mer-beoordelingsbesluit van de raad bij de ontwerpstukken voegen. De gemeenteraad moet dan dus al op een eerder moment een besluit nemen over de mer-beoordeling en in een later stadium dan nogmaals voor vaststelling van (de wijziging van) het omgevingsplan. Dit leidt tot vertraging in de planprocedure.

Een mer-beoordelingsbesluit beperkt zich alleen tot de ‘aanzienlijke milieueffecten’, een milieutechnische toets. Het is geen besluit over de aanvaardbaarheid van een ontwikkeling. Uw gemeenteraad zal hier uiteindelijk, nadat het ontwerpplan ter inzage heeft gelegen, een besluit over nemen.

1.4. Er samenhang is met het eerder genomen delegatiebesluit
Uw gemeenteraad heeft op 11 mei 2023 een delegatiebesluit genomen waarin de bevoegdheid om het omgevingsplan te wijzigen voor aangewezen gevallen over is gedragen aan het college. Indien het college op basis van het delegatiebesluit bevoegd is ok het omgevingsplan te wijzigingen dan is het college het bevoegde gezag. In die hoedanigheid is het college ook bevoegd om hierover een mer-beoordelingsbesluit te nemen.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Financiën
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie en participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden. Het betreft een bevoegdheidsverdeling, participatie is daardoor niet benodigd.

Voortgang

Na vaststelling zal het mandaatbesluit bekend worden gemaakt in het digitale gemeenteblad.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. ‘Mandaatbesluit mer-beoordelingsbesluit Lingewaard 2024’

Bemmel, 9 juli 2024

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
M. van Kooij (wnd)	dr. P.T.A.M. Kalfs